

Nachtzwaluwinventarisatie 2007

< Eenentwintigste jaargang / jaar van de nachtzwaluw >

JAARLIJKS ONDERZOEK NAAR DE AANWEZIGHEID VAN NACHTZWALUWEN IN HET LEENDERBOS EN GROOTE HEIDE.

In opdracht van: SBB Boswachterij Leende.

Verantwoordelijke uitgever: Vogelwerkgroep De Kempen

Nachtzwaluwinventarisatie Leenderbos en Groote Heide, 2007.

In 2007 zijn 51 territoria Nachtzwaluwen vastgesteld.

De telling beslaat een periode vanaf 15 mei tot en met 10 augustus.

Van 28 avonden zijn alle gegevens gerubriceerd en in kaart gebracht in deze rapportage ten behoeve van SBB te Leende.

Jaar van de Nachtzwaluw, 2007

Dit jaar 2007 is uitgeroepen tot Jaar van de Nachtzwaluw door SOVON Vogelonderzoek Nederland. Met een landelijke campagne en een oproep aan vogelaars om te gaan tellen is getracht meer te weten te komen over deze soort en de stand van de landelijke populatie. Er diende volgens een bepaalde methodiek te worden gewerkt en gegevens konden online worden ingevoerd. De telmethodiek bestond uit minimaal twee bezoeken per onderzoeksgebied (lees kilometerhok); maximaal vier. Bij voorkeur avondbezoeken omdat de zangperiode bij ochtendbezoeken korter is. Het eerste bezoek dient tussen 15 mei en 30 juni plaats te vinden en het tweede bezoek tussen 1 juli en 10 augustus. Per bezoek diende alle waarnemingen nauwkeurig te worden ingetekend en het type waarneming (zang, balts, alarm), als mede de weersomstandigheden. Behalve terreinen waar jaarlijks wordt geïnventariseerd zoals Boswachterij Leende zijn vooral de minder onderzochte terreinen zoals gemeentebossen e.d. van belang. In de Kempen zijn uiteindelijk ongeveer twintig terreinen en zestig kilometerhokken onderzocht (tabel 5). Het resultaat in Oost-Brabant staat op een voorlopige score van 267 territoria (11-'07, SOVON-nieuws).

Op de Veluwe zijn dit jaar enkele Nachtzwaluwen gezenderd om een gedetailleerd beeld te kunnen verkrijgen van o.a. de territoriumomvang en de leefgewoonte van deze soort. Een uitgebreid rapport van SOVON over deze campagne 'Jaar van de Nachtzwaluw, 2007' verschijnt in 2008.

Werkwijze

In vergelijking met vorig jaar is dezelfde werkwijze gehanteerd.

Elke avond werd een half uur voor zonsondergang gestart vanuit een plek in Boswachterij Leende waar Nachtzwaluwen te verwachten waren. De recorder werd pas gebruikt als er een half uur na zonsondergang geen spontane zang kon worden geregistreerd. Op een avond kon afhankelijk van de zangactiviteit hooguit

anderhalf uur worden geteld, de telling eindigde vaak om 23.15 uur. Langer doorgaan kon verstoringen in de hand werken en het vergrootte de kans op waarnemingen van foeragerende vogels buiten het territorium.

De gevolgde werkwijze van inventariseren wordt vanaf 2005 toegepast. De komende jaren zal deze wijze van tellen als standaard gelden voor opvolgende inventarisaties.

De weersomstandigheden tijdens de telling in 2007 waren wisselvallig en met weinig zomerse dagen. Onder deze omstandigheden waarbij nachtzwaluwenzang soms verstomde hebben op 27 avonden 32 excursies plaats gehad, op enkele vrijdagavonden in juni zijn simultaan-tellingen door VWG De Kempen georganiseerd (tabel 1 en 2).

In de 'atlas van de West-Brabantse broedvogels' (2007) valt over het onderzoek naar Nachtzwaluwen het volgende te lezen: "Het tellen van Nachtzwaluwen is geen sinecure en vereist een speciale aanpak. De korte zangpiek (hooguit 45 minuten per avond) vormt de grootste handicap. Solitaire paren zijn gemakkelijk te missen en er is snel sprake van onderschatting van lokale concentraties als teveel terrein wordt bestreken. Met traag onderzoek (15-30 ha/uur) volstaan twee schemerbezoeken om ongeveer 90% van de territoria te vinden, mits klanknabootsing is toegepast".

Resultaten 2007

In 2007 zijn 51 territoria Nachtzwaluwen geteld, in vergelijking met de resultaten van 2006 is een afname in het Leenderbos geconstateerd, op de Groote Heide is de populatie nagenoeg gelijk gebleven. Vooral de overgangen van heide naar bos werden dit jaar goed bezet. De "eerste zang/waarneming" van een Nachtzwaluw in de Kempen werd genoteerd op 24 april in de corridor Laagveld/Hasselsvennen (site: Vogels in de Kempen).

In totaal zijn eenendertig territoria geteld in het Leenderbos en achttien op de Groote Heide en twee op de Gastelse Heide (gezamenlijk ca. 1600 ha.). In het kader van het jaar van de Nachtzwaluw zijn dit jaar ook de andere terreinen van Boswachterij Leende onderzocht. Op de Putberg zijn drie territoria en het Kranenveld één territorium geïnventariseerd door VWG De Kempen (tabel 4, figuur 1).

Interpretatie

Een vergelijking van 2007 met 2006 geeft een overlap in gevonden territoria van 75%. De telling van 2007 resulteerde in een aantal van 51 territoria met plaatselijk hoge dichtheden. Dit aantal komt overeen met de resultaten van

2005 (51 territoria) en 2002 (47 territoria). Een vergelijking van het inventarisatiejaar 2007 met de jaren 2002, 2003 2004 en 2005 levert een overlap in gevonden territoria van resp. 37%, 37%, 45% en 55%. Figuur 3 geeft de territoria van 2003-2007 weer op een stippenkaart. Het Leenderbos wordt vanaf 1987 jaarlijks onderzocht op aanwezigheid van Nachtzwaluwen. De Grote Heide – onderdeel van Boswachterij Leende - wordt pas sinds 2000 systematisch onderzocht. Vanaf 2000 blijkt een duidelijke toename van het aantal Nachtzwaluwen. Van 1987 tot 1998 werden 15 tot 20 territoria geteld, in 2006 en 2007 werden 38 en 31 territoria in het Leenderbos geteld, de Grote Heide niet meegerekend (tabel 6.1 en 6.2). De laatste jaren is veel potentieel biotoop ontstaan door het aanleggen van meer open plekken en corridors (figuur 2, 2005). Deze corridors verbinden de heideterreinen zoals de Galberg met de Hasselsvennen van het Leenderbos.

De percelen rondom het Laagveld zijn na het broedseizoen 2006 ontdaan van opstand waarbij ook de bovenste laag humus is verwijderd. In dit gebied zal uiteindelijk nieuwe natte heide tot ontwikkeling moeten komen. Mijn verwachting is dat de populatieomvang door deze recente beheersmaatregelen in de toekomst gehandhaafd zal blijven of zal kunnen toene-

men. Om het gebruik van corridors door diverse diersoorten zoals Nachtzwaluwen te onderzoeken zijn dit jaar voor dit doel twee speciale bezoeken met recorder ondernomen. De corridor Molenheide-Hasselsvennen zal in het belang van onderzoek voortaan jaarlijks worden geïnventariseerd (rapport: Monit Ecozone Leende 2).

Dankwoord

Graag willen we alle personen bedanken die hun medewerking hebben verleend aan de nachtzwaluwinventarisatie 2005. In het bijzonder:

G. Bosschers, beheerder SBB te Leende.

Wim Jacobs, VWG De Kempen.

Roel Winters, VWG De Kempen

Jac Seijkens, IVN Leende

En alle andere leden van VWG De Kempen.

Een kopie van deze rapportage zal worden gegeven aan bovengenoemde personen, het archief van VWG De Kempen, Henk Sierdsema en Gertrude van den Elzen van SOVON.

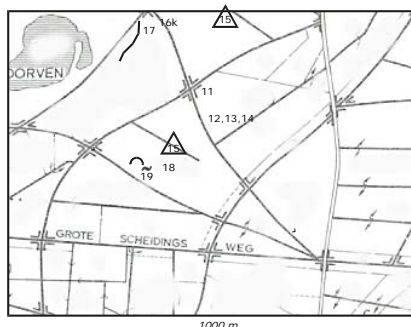
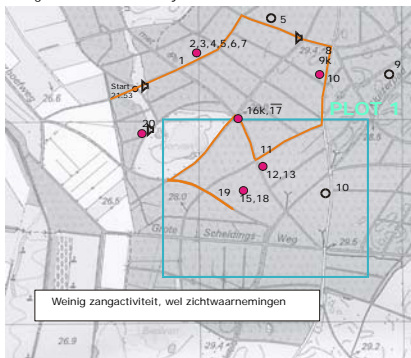
Mark Sloendregt

TELFORMULIEREN VAN 2007

Nachtzwaluwinventarisatie

Datum: Dinsdag 19 juni 2007
 Deelnemers: W. Jacobs, M. Sloendregt

Weersomstandigheden: later bewolkt, 20 graden, aanwakende wind
 Deelgebied Dorven / Zuidelijk Leenderbos:

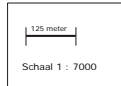
TIJDNOTATIES:

- 01: 22.23
  - 02: 22.25
  - 03: 22.26
  - 04: 22.28
  - 05: 22.31
  - 06: 22.33
  - 07: 22.35
  - 08: 22.51
  - 09: 22.55
  - 10: 22.56
  - 11: 22.59
  - 12: 23.03
  - 13: 23.04
  - 14: 23.06
  - 15: 23.09
  - 16: 23.13
  - 17: 23.17
  - 18: 23.22
  - 19: 23.27
  - 20: 23.41
- Einde

Vak: 141, 140, 139, 124, 117a, 133.

Kilometerhok:
 57- 25- 13/14
 57- 15- 54/53

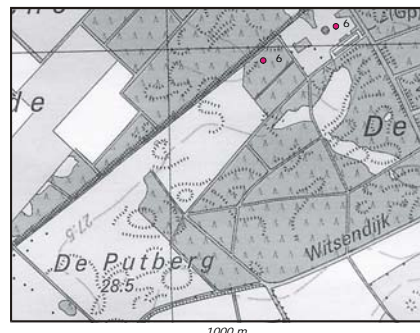
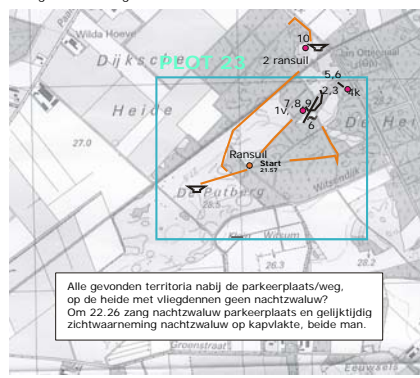
780 m.

Schaal 1 : 7000

Nachtzwaluwinventarisatie

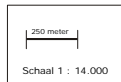
Datum: 6 juni 2007
 Deelnemers: Sjoers de Kort en M. Sloendregt
 Weersomstandigheden: windiger, helder
 Deelgebied Putberg:

TIJDNOTATIES:

- 01: 22.15
- 02: 22.19
- 03: 22.21
- 04: 22.24
- 05: 22.25
- 06: 22.26
- 07: 22.29
- 08: 22.54
- 09: 23.03
- 10: 23.20

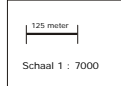
Vak: -
 kilometerhok:
 57-26-12/13

Schaal 1 : 14.000

PLOT 23

780 m.

Schaal 1 : 7000

TABEL 1. EXCURSIEGEGEVENS VAN NACHTZWALUWINVENTARISATIE 2007

teldata juni:	Deelgebied:	Kilometerhok:	Territoria vastgesteld:	Geluidsreproductie:
24-mei	Groote Heide	57-25-35	6	geen
3-jun	Galberg/ Bruggerdijk	57-15-44,	5	geen
5-jun	Galberg	57-15-35, 57-15-34, 57-15-45	3	ja
6-jun	Putberg	57-26-13	3	ja
6-jun	Groote Heide, oost	Belgie, 168c, 153, 160	4	geen
7-jun	Galberg	57-15-35, 57-15-34, 57-15-44	4	geen
9-jun	Klein Hasselsven	57-15-54, 57-15-44, 57-15-45	2 (7)	geen
11-jun	Klein Hasselsven/Dorven	57-15-54, 57-15-45	3	geen
15-jun	Groote Heide	57-25-35, 57-25-24, 57-25-14	5 (+)	geen
15-jun	Groote Heide	57-25-34, 57-25-25	6 (7)	geen
17-jun	Dorven-Corridor	57-25-14, 57-15-54	6	geen
19-jun	Dorven-Corridor	57-15-53, 57-15-54, 57-25-13, 57-25-14	6	ja
19-jun	Groote Heide	57-25-25	1	geen
20-jun	Hoefven	57-15-53,	2 (4)	ja
22-jun	Groote Heide	57-25-23, 57-25-24	2	geen
22-jun	Groote Heide	57-25-35, 57-25-25	6	geen
22-jun	Groote Heide	57-25-14, 57-25-13	3	geen
25-jun	Groote Heide	57-25-24, 57-25-23	3	geen
29-jun	Galberg	57-15-35	0	ja
30-jun	Groote Heide	57-25-25	5	geen

6-jul	Groote Heide	57-25-14	1	geen
13-jul	Laagveld		7	ja
15-jul	Kranenveld	57-26-31	1	geen
21-jul	Klein Hasselsven/Bruggerdijk	86	1	ja
25-jul	Groote Heide Corridor	57-25-24, 57-25-23, 57-25-13	5	geen
1-aug	Molenheide/Hasselsvennen	57-16-31, 57-15-35/45/54/55	1	ja
2-aug	Laagveld	57-15-33, 57-15-43	5	geen
3-aug	Laagveld	57-15-33/43	7	geen
4-aug	Gastelse heide	57-250-35/45	2	ja
6-aug	Molenheide	57-15-35, 57-16-31	0	ja
7-aug	Klein Hasselsven	57-15-45	1	ja
8-aug	Vetersberg	57-15-45	1	ja

<i>teldata juni:</i>	<i>Plot- (nummer):</i>	<i>Tijd eerste (spontane) zang:</i>	<i>Vervoer:</i>	<i>Eigen weertypering:</i>	<i>Aanwezige personen:</i>
24-mei	7	21.46	te voet	onbewolkt windstil warm	Mark Sloendregt
3-jun	16	22.11	te voet	bewolkt,warm	M. Sloendregt
5-jun	13	22.06	te voet	onbewolkt, warm	M. Sloendregt
6-jun	23	22.15	te voet	onbewolkt, wind	Sjors de Kort, M. Sloendregt
6-jun	7 e.o	22.00	fiets	onbewolkt, matige wind	Jac Seijkens
7-jun	13 e.o.	22.02	te voet	bewolkt, windstil, warm	M. Sloendregt
9-jun	17 e.o.	22.19	te voet	bewolkt, klam, hoge RV	M. Sloendregt
11-jun	25	21.55	te voet	zwaar bewolkt, klam	M. Sloendregt
15-jun	8	21.57	te voet	licht bewolkt, zwakke wind	M. Sloendregt en Carlo Kant
15-jun	6	22.05	te voet	licht bewolkt, zwakke wind	Wim Jacobs en Piet Wuyts
17-jun	1,2	22.09	te voet	zwaar bewolkt, regen na 22.40 uur	W. Jacobs en M. Sloendregt
19-jun	1	22.23	te voet	bewolkt en aanwakerende wind	W. Jacobs en M. Sloendregt
19-jun	9	22.35	fiets	bewolkt en aanwakerende wind	J. Seijkens
20-jun	20	22.25	te voet	zwaar bewolkt	M. Sloendregt
22-jun	4 e.o	22.15	te voet	zwaar bewolkt, wisselvallig	W. Jacobs , R. Kelders, v. Rooy
22-jun	27	22.12	te voet	zwaar bewolkt, wisselvallig	Edwin van de Werf, Carlo Kant, Fred de Blom, M. Sloendregt
22-jun	3	22.20	te voet	zwaar bewolkt, wisselvallig	Frans Huybers, Piet van der Krieken, Ard Geerts
25-jun	3 en 7	22.00	fiets	bewolkt, matige wind	J. Seijkens
29-jun	13	nvt	te voet	regen en wind	F. de Blom, W. Jacobs, P. Wuyts, Bert van Herk,C. Kant.
30-jun	9	22.22	te voet	warm, windstil en bewolkt	M. Sloendregt

6-jul	8	23.00	fiets	bewolkt, zwakke wind	J. Seijkens
13-jul		21.15	te voet	zacht weer, weinig wind	Gerrit Vink, Henk Munsters, Ton Geerts
15-jul	24	22.53	te voet	zomers warm	Peter Zomer
21-jul	21	22.45	te voet	onbewolkt, mist, koel	M. Sloendregt
25-jul	3,4	22.00	te voet	warm, half bewolkt, windstil	M. Sloendregt
1-aug	1,25,6	nvt	auto	licht bewolkt, weinig wind, koel	Carlo van Dooren, M. Sloendregt
2-aug	11		te voet	licht bewolkt, weinig wind, koel	M. Sloendregt
3-aug	10-jan	21.43	te voet	onbewolkt, weinig wind	M. Sloendregt, P. Wuyts en W. Jacobs
4-aug	22	21.47	te voet	onbewolkt, warm	M. Sloendregt
6-aug	18	nvt	te voet	bewolkt, zwakke wind	Roel Winters
7-aug	16 e.o.	21.30	te voet	bewolkt, zwakke wind	Roel Winters
8-aug	16 e.o.	21.25	te voet	bewolkt, zwakke wind	Roel Winters

TABEL 2. KILOMETERHOKONDERZOEK NACHTZWALUWINVENTARISATIE 2007

Vak /perceel:	Deelgebied:	Plot:	Kilometerhok	teldata (excursie)	Territoria vastgesteld:	(Sub)Totaal per deelgebied:
39/40	Laagveld e.o.	10	57-15-33	13-7, 2-8, 3-8	2	7
53	Laagveld e.o.	10	57-15-43	13-7, 2-8, 3-8	1	
68	Laagveld e.o.	11	57-15-43	13-7, 2-8, 3-8	2	
69	Laagveld e.o.	11	57-15-43	13-7, 2-8, 3-8	1	
78	Laagveld e.o.	11, 20	57-15-43	13-7, 2-8, 3-8	1	
33	Galberg	13	57-15-34	5-6, 7-6, 29-6, 6-8	1	6
44/55	Galberg e.o	18/19	57-15-35	5-6, 7-6, 29-6	1	
46	Galberg e.o	13/19	57-15-35	5-6, 7-6	1	
61	Galberg/Vetersberg	15/19	57-15-45	5-6, 9-6, 11-6, 21-7, 8-8	1	
64	Galberg e.o.	19.	57-15-44	3-6, 7-6, 9-6	2	
92	Hoefven e.o.	11/20 e.o.	57-15-53	20-6,	2	3
115	Hasselsvennen e.o.	2	57-15-54	9-6, 11-6, 17-6, 19-6	1	
113	Dorven e.o.	2	57-15-54	9-6, 11-6, 17-6, 19-6	1	4
124	Dorven e.o.	2	57-15-54	9-6, 11-6, 17-6, 19-6	1	
130	Dorven e.o.	2	57-15-54	9-6, 11-6, 17-6, 19-6	1	
133	Dorven e.o.	2	57-15-54	9-6, 11-6, 17-6, 19-6	1	
139	Zuidelijk Leenderbos	1	57-25-14	15-6, 17-6, 19-6, 22-6, 6-7	1	7
140	Zuidelijk Leenderbos	1	57-25-14	15-6, 17-6, 19-6, 22-6, 6-7	1	
141	Zuidelijk Leenderbos	1	57-25-14	15-6, 17-6, 19-6, 22-6, 6-7	1	
146	Zuidelijk Leenderbos	6	57-25-14	15-6, 17-6, 19-6, 22-6, 6-7	2	
149	Zuidelijk Leenderbos	3/1.	57-25-14	15-6, 17-6, 19-6, 22-6, 6-7	1	
156	Zuidelijk Leenderbos	6-jan	57-25-14	15-6, 17-6, 19-6, 22-6, 6-7	1	
73	Klein Hasselsven e.o.	15/16.	57-15-44	3-6, 7-6, 9-6	1	4
86	Klein Hasselsven	16/17.	57-15-45	5-6, 9-6, 11-6, 21-7, 7-8	1	
94/95	Klein Hasselsven e.o.	16, 17	57-15-45	5-6, 9-6, 11-6, 21-7	1	
110	Klein Hasselsven e.o.	21/17	57-15-54	9-6, 11-6, 17-6, 19-6	1	
153	Groote Heide	9	57-25-25	24-5, 19-6, 22-6, 30-6	1	18
155	Groote Heide	5	57-25-24	15-6, 22-6, 25-6, 25-7	1	
157	Groote Heide	3, 5	57-25-24	15-6, 22-6, 25-6, 25-7	1	
158	Groote Heide	3	57-25-13/24	15-6, 22-6, 25-6, 25-7	2	
160	Groote Heide	7, 9	57-25-25/35	24-5, 19-6, 22-6, 30-6	4	
161	Groote Heide	7,9	57-25-25	24-5, 19-6, 22-6, 30-6	1	
164	Groote Heide	3, 4	57-25-23	22-5, 25-6, 25-7	1	
168	Groote Heide	7	57-25-34	24-5, 15-6	1	
170	Groote Heide	6	57-25-34	24-5, 15-6	1	
174	Groote Heide	4	57-25-23	22-5, 25-6, 25-7	1	
177	Groote Heide	6	57-25-34	24-5, 15-6	1	
180	Groote Heide	6	57-25-34	24-5, 15-6	1	
	Groote Heide	7	57-25-35	24-5, 22-6	1	
	Groote Heide	7	57-25-34	24-5, 15-6	1	
	Gastelse Heide	22	26-6.	14-8.	2	
	Leenderbos & Groote Heide	plot 1 t/m 27		Van 15 mei - 10 augustus	51	
	Putberg			6-6.	3	
	Kranenveld (Ponyweide)			15-7.	1	

TABEL 3. BEKNOPTTE BIOTOOPTYPERING 2007

Vak/perceel:	Deelgebied:	Beknopte biotooptypering	
39/40	Laagveld e.o.	Jong bos / Kapvlakte	2
53	Laagveld e.o.	Kapvlakte met opslag	1
68	Laagveld e.o.	Overgang van heide naar bos	2
69	Laagveld e.o.	Jong bos	1
78	Laagveld e.o.	Kapvlakte met opslag/ Corridor	1
			7
33	Galberg e.o.	Heide/overgang van heide naar bos	1
44/55	Galberg e.o.	Open bos en kapvlakte	1
46	Galberg e.o.	Open bos en kapvlakte	1
61	Galberg e.o.	Kapvlakte/Corridor	1
64	Galberg e.o.	Corridor	2
			6
92	Hoefven e.o.	Kapvlakte (met opslag)	2
115	Hasselsvennen e.o.	Corridor	1
			3
113	Dorven e.o.	kapvlakte met opslag	1
124	Dorven e.o.	kapvlakte met opslag	1
127/133	Dorven e.o.	Kapvlakte met opslag	1
			2
139	Zuidelijk Leenderbos	Open bos	1
140	Zuidelijk Leenderbos	Open bospercelen met singels	1
141	Zuidelijk Leenderbos	Kapvlakte met opslag	1
146	Zuidelijk Leenderbos	Heide, overgang heide naar bos	1
147	Zuidelijk Leenderbos	Open bospercelen met singels/rand heide	2
148	Zuidelijk Leenderbos	Rand heide/Kap in bos	1
149	Zuidelijk Leenderbos	Kapvlakte	1
			8
73	Klein Hasselsven e.o.	Open bos/Corridor	1
86	Klein Hasselsven	Overgang van heide naar bos / heide	1
87	Klein Hasselsven e.o.	Open bospercelen met singels	1
94/95	Klein Hasselsven e.o.	Open bos/kapvlakte met opslag	1
96	Klein Hasselsven e.o.	Open bos/kapvlakte met opslag	1
121	Klein Hasselsven e.o.	Open bospercelen met singels	1
123	Klein Hasselven	Open bos met singels	1
			7
153	Groote Heide	Heide met vliegdennnen	1
157	Groote Heide	Overgang van heide naar bos / heide	1
158	Groote Heide	Overgang van heide naar bos / heide	2
159	Groote Heide	Corridor	1
160	Groote Heide	Overgang van heide naar bos / (stuifzand) heide (kap)	3
162	Groote Heide	Open Heide	1
163	Groote Heide	Overgang van heide naar bos	1
164	Groote Heide	Open heide	1
168	Groote Heide	Overgang naar heide/bos	1
170	Groote Heide	Overgang van heide naar bos / heide	1
174	Groote Heide	Overgang van heide naar bos	1
177	Groote Heide	Overgang van heide naar bos / heide	1
			1
			18
	Gastelse Heide	Stuifzand met vliegdennnen	2
	Leenderbos & Groote Heide		51

TABEL 4. RESULTATEN 2007

Geïntervieweerd gebied 2007	Boswachterij Leende en Gastelse Heide
Territoria 2007	
Leenderbos	31
Groote Heide	18
Putberg	3
Kranenveld	1
Gastelse Heide	2
Leenderbos en Groote Heide	49 territoria
Telperiode en aantal teldata 2007	27 teldata in de periode van 15 mei tot en met 10 augustus
Presentie in percelen/vakken	Vierenveertig perceelvakken
Aantal onderzochte kilometerhokken	Achtentwintig kilometerhokken
Gebruik recorder	Twaalf maal geluidsreproductie
Vervoer	Meestal te voet, soms de fiets
Weersomschrijving zomer 2007	Wisselvallig weer met weinig zomerse dagen
Deelnemers 2007	Negentien personen hebben deelgenomen aan de inventarisatie 2007

TABEL 5. RESULTATEN REGIO DE KEMPEN 2007 IN VERGELIJKING MET EERDERE INVENTARISATIES

Gebied	Aantal territoria 2007	Aantal territoria 2000	Aantal territoria 1988
Reuselse Moeren	2		
Peelsche Heide en Kroonvensche heide	5		4-5
Boswachterij Hapert	9		7
Cartierheide en Spijkertse heide	27 + 6	8 + (?)	4 + 0
Leenderbos & Groote Heide	49	28	17-21
Gastelse heide	2		
Malpie	4		0
Plateaux en Hageven	9		1
Oirschotse heide (en Rouwven)	>25	27	4-5
Heieinde	1		0
Buikheide	2		0
Putberg	3		
Kranenveld	1		
Molenheide/de Meer	2		0
Stevensbergen e.o	18	8	1
Sprankelse bossen	0		0
Neterselse heide	5		
Landschotse heide	0		
Weerter- en budelerbergen	18	22	8
Strabrechtse heide en Beuven	±35	(±20)	
Lange Bleek	6		
De Pan	4		3
Gemeentebossen Reusel	5		
Gorp en Rovert	7		
De Utrecht	36	61	17

Bronnen:

(1978) VWG De Kempen: *Voorkomen van de Nachtzwaluw in de Kempen 1978-81*

(1988) VWG De Kempen: *Nachtzwaluw-onderzoek 1988, Tom Heijnen*

(2006) SOVON: *Soortbeschermingsplan Nachtzwaluw Noord-Brabant*

(2007) SOVON: *SOVON-Nieuwsbrief november 2007 en mededelingen tellers*

FIGUUR 1. STIPPENKAART VAN 2007:

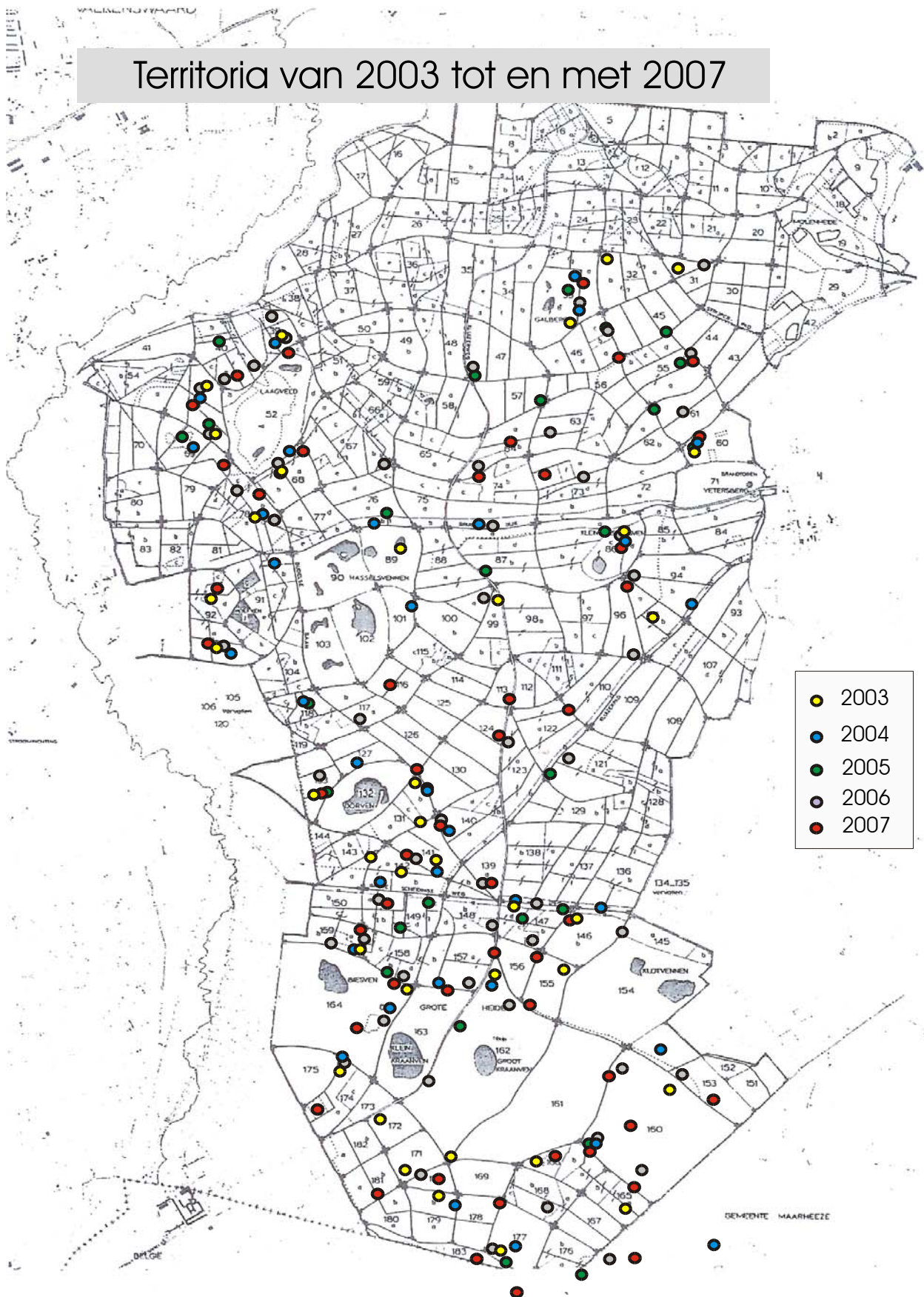

Telling 2007: 49 + 2 territoria (Gastelse Heide)

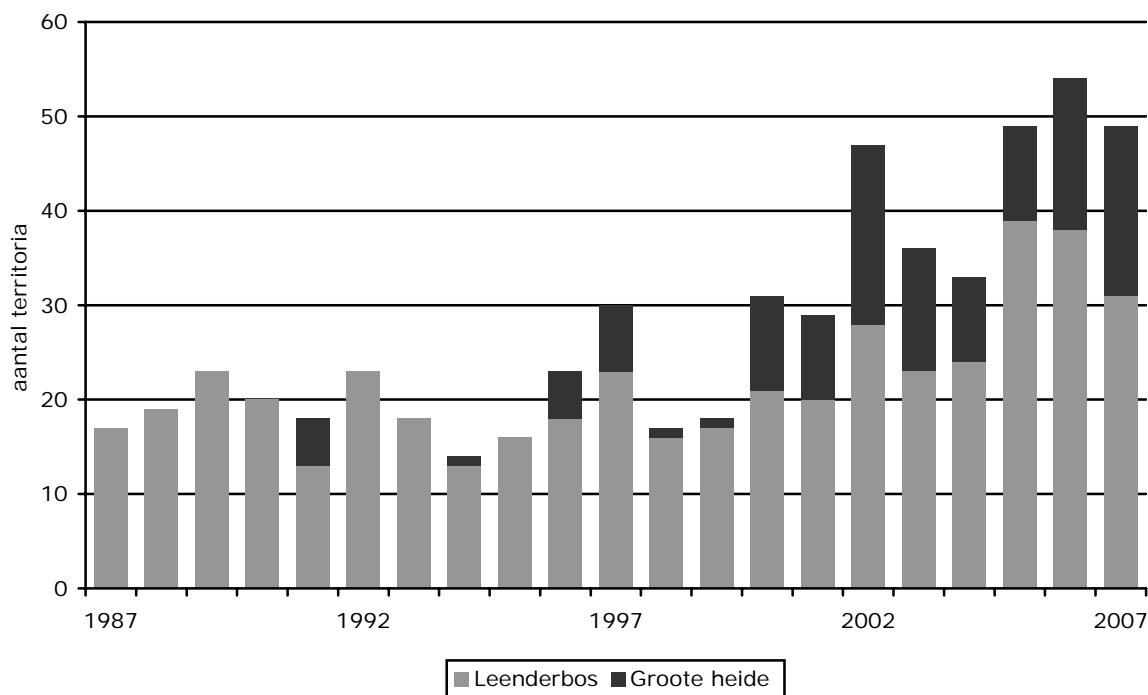
FIGUUR 2. LUCHTOPNAME VAN DEELGEBIEDEN KLEIN HASSELVEN EN GALBERG (© GOOGLE EARTH)

FIGUUR 3. TERRITORIA VAN 2003-2007, PERCELKAART LEENDERBOS EN GROOTE HEIDE

TABEL 6.1 POPULATIEVERLOOP VAN NACHTZWALUWEN IN EENENTWINTIG INVENTARISATIEJAREN VAN 1987 TOT EN MET 2007. VANAF 2000 WORDT OOK DE GROOTE HEIDE JAARLIJKS GETELD.

TABEL 6.2 TERRITORIA NACHTZWALUWEN IN DE LAATSTE ACHT INVENTARISATIEJAREN VAN 2000 TOT EN MET 2007.

Deelgebied	2000*	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	Opper- vlakte
Laagveld e.o.	4	2	6	5	5	11	10	7	313 ha
Galberg e.o.	5	4	4	3	3	7	8	6	307 ha
Hasselsvennen en hoefven	1	2	9	3	5	4	3	3	168 ha
Dorven e.o.	2	2	2	3	2	2	2	4	74 ha
Klein Hassels- ven e.o.	1	2	2	3	4	7	7	4	228 ha
Zuidelijk Leen- derbos	6	7	6	6	5	8	8	7	112 ha
Groote Heide	9	9	19	13	9	10	16	18	335 ha
Gastelse Heide e.o.	-	-	-	-	1	2	2	2	78 ha
Totaal	28	29	47	36	34	51	56	51	1615 ha

* In 2000 is Boswachterij Leende geïnventariseerd door Symen van Deuzeman (SOVON).